

Ruotu #53	Riitahaka Pitkäsenkylä/Kalajoki
------------------	--

Sotilastorppa sijaitsi Kalajoella Pitkäsenkylän yhteismaalla vajaat 4 km rantatieltä. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#1	Pitkäis Johan Nilss	Pitkänen
#11	Pitkäis I. Saucko Matts Erikss	Pitkänen
#6	Undinen Anders Michelss	Etelänkylä
#20	Apuli Anders Jörans	Etelänkylä

Vuoden 1752 katselmuksessa tuvan kahdesta ikkunasta oli yhteensä 11 ruutua rikki, mitkä ruotu lupasi korjata viipymättä. Eteisen oven eteen tuli laittaa rappuset ja takkaan muuriraudat samalla, kun sotilaan tuli korjata se. Tolppa-aitaan tuli rakentaa paremmat jyväläarit ja oveen eteen rappuset. Navetta ja lato tuli uusiksi. Juomaveden sotilas sai lähellä virtaavasta isosta joesta. Peltomaata torpalla oli riittävästi ja ruotu oli antanut sotilaille sekä ohran että rukiin siemeniä. Aidat olivat kunnossa, mutta kahteen paikkaan tuli rakentaa uudet väliaidat. Johan Undisen tuli kaivaa vajaat 10 metriä uutta ojaa. Ruotutalolliset lupasivat raivata kylän takamailta nimeämänsä niitypalstat.

Vuoden 1779 katselmuksessa tuvan kaksi alinta hirsikertaa piti vaihtaa, päätyseinällä neljä. Lisäksi tupa tuli kattaa uudelleen. Aitta piti uusiksi.

Vuoden 1782 katselmuksessa tuvan ikkunat tuli suurentaa ja oven lukko piti uusiksi. Navetta piti nostaa ja kengittää sekä kattaa. Lato tuli nostaa nurkkakivien päälle ja sen lattia piti uusiksi. Pitkäsen ja Saukon tuli kunnostaa aitansa.

Vuoden 1791 katselmuksessa todettiin ruotutalollisten pitäneen huolta torpasta sotilaan ollessa sotakomennuksella. Tupa tuli uusiksi ja siihen tuli tehdä nykyistä isommat ikkunat. Aitan nurkat tuli laudoittaa ja oveen piti hankkia uusi lukko, navetan ja ladon katot tuli kunnostaa. Pellot ja niityt olivat kunnossa ja Johan Anderss Undinen antoi Isänkallionhaasta lisää niitymaata. Puutteen tuli korjata kahden vuoden kuluessa 3 riikintaalerin 16 killingin sakon uhalla.

Michell Michellss Gråsten**1734–1737**

Michell on syntynyt Savossa noin vuonna 1710. Hänet otettiin sotilaaksi vuonna 1728 entisen Kalajoen komppanian numerolle #56, mistä hänet siirrettiin tähän ruotuun vuonna 1734. Hänet erotettiin palveluksesta 8.7.1737, jolloin hänen todettiin olevan hyvin sairaalloinen ja heikko.

Michel Gråsten, vaimo **Brita Andersdr** s.12.4.1722, k.26.5.1795 Nivala. [Suomen asutuksen yleisluettelossa](#) (SAY) Michel on merkitty palveluksensa päätyttyä Raution Typpöön vuonna 1740. Kuollessaan Brita asui Nivalan Palokankaalla.

Lapset:

Henric s.11.5.1729 Sievi,

Britha s.26.1.1738 Sievi.

Johan Gråsten(/Björck)

1739–1761

Johan on syntynyt Savossa noin vuonna 1719–21. Hänet otettiin sotilaaksi 7.12.1739, jolloin hänen varusteisiinsa kuului vanhan mallinen hattu, sukat ja liivi. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1748–51; ainakin Pambölessä ja Helsingin varuskunnassa vuonna 1749 ja Espoossa vuonna 1751. Huhtikuussa 1751 hän oli sairaana Malmilla. Myös vuonna 1754 hän oli salvosmiehenä Helsingissä. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–62. Siellä hän oli marraskuussa 1759 sairaana majapaikassaan. Hänet siirrettiin 12.11.1761 ruotuun #4, jolloin hän sai sotilasnimen **Biörck**. Hänelle myönnettiin ero sotapalveluksesta 20.1.1763. Hänen todettiin olevan sairas ja hänellä oli vikaa polvessa. Hänen todettiin osallistuneen sotaan Suomessa ja Pommerissa, joten hänelle ehdotettiin sotilaseläkettä. Sotilashuonerahastosta hänelle myönnettiin 14.9.1769 eläke, jonka suuruus oli vuoden 1779 eläkeluettelon mukaan 1 riikintaaleri 6 killinkiä. Rahaston luettelon mukaan hän kuoli vuonna 1793.

Johan Henrichss Gråsteen s.5.2.1719 *Viitasaari* (RK myös: s.5.3.1719), k.1793, vihitty 15.9.1743 Kalajoki **Brita Pählsdr Wihelä** s.15.4.1722 (RK myös: s.12.4.1722 ja s.12.6.1722), k.26.5.1795 Nivala (vanh. **Wihelä Pähl Johanss** ja **Clara Johansdr** s.18.9.1670, k.22.4.1756 Kalajoki). Johan on kirjattu Haapajärven rippikirjaan sotilaana vuonna 1763. [Suomen asutuksen yleisluettelossa](#) (SAY) heidät on merkitty Johanin palveluksen päätyttyä Nivalan Laakkoseen vuosina 1771–74. Vuonna 1784 he olivat itsellisinä Nivalassa ja muuttivat poikansa Henricin mukana Haapaveden Haaraniemi/Isosaareen. Nivalassa ja Haapavedellä Johan käytti myös nimeä Björck.

Johan on mainittu anoppinsa Clara Juhontr Wihelän perukirjassa, missä perillisiksi on kirjattu 1.aviosta Pauli Juhonp kanssa lapset Pauli Rämm ja Brita + puoliso sotilas Johan Gråsteen ja 2.aviosta Matti Mikonp kanssa lapset Matti ja Marja + puoliso talollinen Tuomas Tuomaanp.¹

Lapset:

Henricus s.10.9.1745 Kalajoki (äiti Brita *Johansdr*), vaimo **Wallborg Carlsdr** s.27.12.1755. He olivat isäntinä Nivalassa Jokisaaren uudistilalla vuosina 1779–84, minkä jälkeen he muuttivat Haapaveden Haaraniemi/Isosaareen. He muuttivat 18.4.1790 edelleen itsellisiksi Nivalaan.

Lapset:

Brita s.14.7.1776,

Anna s.14.8.1777 Nivala (Kipeli), k.12.11.1785 Haapavesi,

Johan s.27.4.1779 Nivala (Jokisaari),

Margareta s.23.3.1782 Nivala/Haapajärvi (Jokisaari), k.25.6.1785 Haapavesi, puoliso

Henric Johanss s.31.12.1778,

Wallborg s.25.8.1784 Haapavesi, k.9.12.1784 Haapavesi,

Susanna s.24.9.1785 Haapavesi (Isosaari/Haranjemi), k.19.1.1786 Haapavesi,

Carl s.23.12.1786 Haapavesi (Haranjemi),

Henric s.18.3.1791 Nivala (Jokisaari),

Pehr s.6.2.1794 Nivala (Ylitalo),

Ericus s.21.5.1797 Nivala (Jäkisari),

Brita s.28.12.1746 Kalajoki (äiti Brita *Mattsdr*), k.15.7.1747 Kalajoki,

Johannes s.29.6.1752 Kalajoki, k.22.7.1752 Kalajoki,

Henric s.13.9.1753 Kalajoki, k.3.2.1755 Kalajoki,

Anna s.5.12.1755 Kalajoki (RK myös: s.5.9.1757) (äiti **Brita Mattsdr**), puoliso **Johan Henricss**

Myllylä s.1754. He asuivat Annan veljen Henricin luona Nivalan Jokisaareessa vuoteen 1784 ja vuodesta 1787 he olivat Haapaveden Haaraniemi/Isosaareessa. He muuttivat 14.8.1791 takaisin Nivalaan.

Lapset:

Henrics s.31.12.1778 Nivala (Kipeli/Jokisaari) (RK myös: s.1779).

Johan (Björck/) Gråsten 1762–1779
 Johan on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1734–35. Hän oli 171 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 15.7.1762 ruotuun #4 nimellä **Björck**. Hänet siirrettiin tähän ruotuun 12.11.1762, jolloin hän sai sotilasnimen Gråsten. Hän lankesi juopotteluun ja 25.6.1779 hänet todettiin kykenemättömäksi sotapalvelukseen.

Johan Pählss Gråsten, vaimo **Carin Henrichsdr** s.~.1728, k.23.5.1810 Kalajoki.

Lapsia:

Georgius/Jöran s.1.2.1764 Kalajoki (RK myös: s.2.2.1764), k.20.12.1831 Kalajoki, vihitty 1.aviioon 25.10.1799 Kalajoki **Margeta Johansdr Jakonaho** s.21.6.1755, k.11.1.1809 Kalajoki, vihitty 2.aviioon 25.2.1810 Kalajoki leski **Susanna Johansdr Kippo**, ent. **Heusala**, s.29.1.1761 Kalajoki, k.17.12.1833 Kalajoki (vanh. **Heusala Johan Johanss** ja **Maria Pehrsdr**). Vuosina 1782–1805 he olivat palkollisina Kalajoella ja vuodesta 1806 heidät on merkitty itsellisiksi. Susanna vihitty 1.avioonsa 10.12.1779 Ylivieska **Simon Pärss Kippola** s.25.2.1745 Ylivieska, k.3.6.1811 Ylivieska (vanh. **Kippola Pehr Johanss** s.11.8.1705 Ylivieska ja **Malin Bertilsdr Kangas** s.19.4.1708 Ylivieska).

Susannan ja Simon Kippolan lapset:

Maria s.17.9.1780 Ylivieska, k.17.11.1780 Ylivieska,

Johannes s.5.1.1783 Ylivieska, vihitty 13.12.1810 Ylivieska **Susanna Pehrsdr Sipilä** s.9.9.1783,

Elisabet s.23.1.1785 Ylivieska, vihitty 21.12.1809 Ylivieska **Bertil Erikss Njemelä** s.12.11.1786 Ylivieska (vanh. **Niemelä Eric Perss** s.31.5.1745 Ylivieska ja **Catharina Bertilsdr Kippola** s.11.12.1747 Ylivieska),

Maria s.20.1.1788 Ylivieska, k.27.6.1814 Ylivieska,

Susanna s.7.10.1790 Ylivieska,

Henric s.10.1.1767 Kalajoki, k.1.10.1767 Kalajoki,

Andreas s.10.6.1769 Kalajoki, k.pienenä,

Anders s.10.9.1771 Kalajoki, k.10.4.1773 Kalajoki.

Anders Häivälä 1780–?
 Talollinen Anders Häivälä merkittiin sotilaaksi rekrytointitilaisuudessa 12.1.1780, koska hänellä ei ollut esittää kunnollista sotamiesehdokasta. Ei tietoja.
 Ei selvitelty.

Jacob Stern ?–1781
 Jacobin syntyperästä ei ole tietoa. Hänet otettiin sotilaaksi Anders Häivälän tilalle luultavasti vuonna 1780, mutta hän karkasi palveluksesta jo 17.7.1781.
 Kirkonkirjoissa ei tietoja.

Thomas Simonss Sten 1782–1788
 Thomas on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1764. Hän oli 168 cm pitkä. Hän oli ensin varamiehenä ja otettiin vakinaiseksi sotilaaksi 26.3.1782. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuonna 1788 ja kuoli Loviisan kenttäsairaalaissa 5.8.1788.

Thomas Simonss Sten, ent. **Ruuttula**, s.27.12.1762 Sievi, k.5.8.1788 kentällä (vanh. **Ruuttula Simon** ja **Lisa Mattsdr**), vihitty 12.3.1786 Kalajoki **Marja/Margareta Sigfridsdr Laurila** s.18.3.1749 Kalajoki (vanh. **Sigfred Olofss Laurila** s.~.1704, k.26.9.1774 Kalajoki ja **Susanna Olofsdr** s.17.3.1707, k.20.5.1755 Kalajoki). Margareta vihitty 2.aviioon 19.5.1791 Kalajoki **Pehr Mattss Lassila** s.28.4.1747 Kalajoki (vanh. **Lassila Matts Henricss** s.~.1710, k.28.8.1773 Kalajoki ja **Sara Reinholdsdr** s.~.1714, k.15.11.1788 Kalajoki).

Simon Matss Sten**1789–1790**

Simon on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1765. Hän oli 165 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 9.3.1789, jolloin hän joutui heti Kustaa III:n sotaan; jo keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalta Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savon rintamalla. Hän kuoli Haapaniemen kenttäsaaralassa 8.1.1790 (tai 8.6.1790).

Simon Mattss Sten, ent. **Ståhland** s.5.2.1765 Ylivieska, k.8.1.1790 kentällä (vanh. sotilas #27 **Ståhland Matts Pehrss** s.~.1727 ja **Lisa Jacobsdr Kimamaa** s.6.1.1730 Alavieska), vaimo **Maria Johansdr Salmu** s.14.2.1761 Kalajoki (vanh. **Salmu**, ent. **Myllylä, Johan Carlss** s.10.1.1730, k.9.7.1795 Kalajoki ja **Susanna Ericssdr Tuura** s.~.1720, k.1.6.1773 Kalajoki).

Lapsi:

Simon s.20.1.1790 Kalajoki, vihitty varamiehenä 30.11.1806 Kalajoki **Susanna Michelsdr Heickinen** s.7.9.1785 Kalajoki (vanh. **Heickinen**, ent. **Lastickala, Michel Michelss** s.30.3.1755 Kalajoki ja **Beata Johansdr Hihnala** s.15.9.1761 Kalajoki). Kalajoen rippikirjassa Simon on palkollisena vuonna 1806. Hänet mainitaan nimellä **Stålt** vuonna 1813. Ilmeisesti hän liittyi Ruotsin tykistöön 2.9.1817.

Lapset:

Simon s.6.8.1807 Kalajoki,**Michel** s.20.12.1808 Kalajoki.**Petter Sten****1791–1802**

Petter on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1769. Hän oli 178 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 8.6.1791. Hän oli linnoitustöissä Hangossa vuonna 1795 ja hänet siirrettiin 7.7.1802 ruotuun #56 (katso).

Katso #56

Thomas Simonss Höök**1802–?**

Thomas on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1767. Hän oli 165 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi vuonna 9.3.1789 ruotuun #45 (katso), mistä hänet siirrettiin 7.7.1802 tähän ruotuun. Vuonna 1804 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallista sotilasasua. Hänen osallistumisestaan Suomen sotaan vuosina 1808–09 ei ole tietoa, mutta ainakaan sodan päätyttyä ruodussa ei ollut sotamiestä.

Katso #45.

Viitteet

¹ OMA, Salon tuomiokunta: signum 151, sivu 663/2.12.1756